

ดีไซน์เก้าอี้ ยกกระดับชีวิต

เก้าอี้ 1 ตัวไม่ได้เหมาะกับทุกคนเสมอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิการ ย่อมต้องการเก้าอี้ที่แตกต่างจากปกติ เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีใกล้เคียง หรือเทียบเท่ากับคนปกติทุกประการ โดยเฉพาะเก้าอี้ที่รองรับพฤติกรรมระหว่างวันในท่านั่ง

นิพัทธ์พร ภูริชบุญทรัพย์ วัย 26 ปี คิษย์เก่าจากภาควิชาศิลปะอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ตกกระไดพลอยโจนเป็นนักออกแบบเก้าอี้สำหรับผู้พิการสมอง เพราะวิทยานิพนธ์โดยเห็นต้นสายปลายเหตุมาจากเขาเข้าไปฝึกงาน

sign

ด้านการออกแบบที่บริษัท โยธกา อินเทอร์เน็ต ชั้นเนต จำกัด เมื่อ 2 ปี ก่อน ซึ่งมีโจทย์พัฒนาเก้าอี้สำหรับคนพิการทางสมองมาเสนอให้ทำเป็นวิทยานิพนธ์ “ตอนแรกยังไม่ตอบรับปากว่าจะทำเพราะคิดว่าเป็นเรื่องยาก นอกจากต้องพิจารณาคุณสมบัติการเป็นเก้าอี้แล้ว ยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแพทย์ พฤติกรรมเด็ก และพฤติกรรมของผู้ดูแลคนพิการทางสมองด้วย ไปๆ มาๆ อาจทำให้การพัฒนาโครงการปริญญาตรีชิ้นนี้ จะทำให้จบยากขึ้น” นิพัทธ์พร ยอมรับออกมาได้ง่า แต่เขาก็คิดจุดคิดขึ้นมาได้ว่า การจะทำโครงการสักเรื่องหนึ่งซึ่งใช้เวลาเป็นปีลงมือเรื่องที่จะทำนอกจากตัวเองได้ประโยชน์แล้ว

ควรมีประโยชน์กับคนอื่นด้วยถึงจะคุ้มค่า โดยก่อนตกลงปลงใจว่าจะทำโครงการเก้าอี้เพื่อคนพิการทางสมอง เขาเดินทางไปยังศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเด็ก โรงพยาบาลรามารินทร์ และมีโอกาสได้รู้จักกับแม่หมก ประธานมูลนิธิบ้านแม่หมก เปิดการแก้ปัญหาเชิงรุกเกี่ยวกับคนพิการทางสมอง การได้รู้จักแม่หมก ทำให้ได้รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับคนพิการทางสมอง อาทิเช่น คนพิการทางสมองรายหนึ่งทีพ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ไม่มีเก้าอี้นั่งแค่จะเข้าห้องน้ำยาก็ทำหน้าทีดูแลซึ่งชราภาพมากไม่สามารถคลุ้มเข้าห้องน้ำได้ ต้องอาศัยผ้าห่มลากไปยังห้องน้ำอย่างทุลักทุเล บางรายที่รายได้น้อยไม่มีแม้แต่อุปกรณ์สำหรับคนพิการทางสมองโดยตรง

โปรเจกต์ออกแบบเก้าอี้คนพิการทางสมอง ดำเนินการไปได้ด้วยดีโดยใช้เวลาออกแบบประมาณ 2 เดือน แต่การพัฒนาจนสำเร็จเป็นรูปเป็นร่างจริงกลับใช้เวลาดูแลสัปดาห์ จากเดิมที่ตั้งใจทำให้เสร็จภายในหนึ่งปีเพื่อจบการศึกษา นิพัทธ์พรต้องกลับมาสานต่อโปรเจกต์ให้ใช้งานจริงในปีที่สองหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว เขาพัฒนาต้นแบบออกมามากกว่า 5 ตัว จนได้เก้าอี้ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งาน โดยการสนับสนุนทุนวิจัยจากบริษัทโยธกา

เก้าอี้ที่เขาพัฒนาสามารถรองรับพฤติกรรมทั้งคนพิการทางสมอง และผู้ดูแลโดยตรง ช่วงศีรษะสามารถปรับระดับให้เหมาะกับคนพิการ

ที่มีส่วนสูงที่ต่างกันไป เก้าอี้จะทำหน้าที่ช่วยด้านการทรงตัวเนื่องจากบริเวณก้นที่นั่งจะเป็นตัว U ลีกลงไป เพื่อป้องกันกรีนไทรลตกลงจากตัวเก้าอี้

เก้าอี้สำหรับผู้พิการทางสมองต้องการออกแบบเป็นพิเศษ เนื่องจากการนั่งที่ถูกทำจะช่วยให้ปวดแข็งแรง เก้าอี้ที่เขาออกแบบตอบโจทย์ดังกล่าวโดยตรง และจากการเก็บข้อมูลพบว่าพ่อของคนที่พิการทางสมองแข็งแรงขึ้น โอกาสเกิดโรคแทรกซ้อนน้อยลง การทดสอบได้แบ่งผู้พิการทางสมอง เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ พิการทั้งตัว พิการครึ่งซีก และพิการครึ่งท่อน พบว่าสามารถช่วยเรื่องการทรงตัว โดยมีเข็มขัดรัดช่วงตัวด้านล่าง เพื่อความปลอดภัยในการนั่งด้วย

ช่วงรองรับบริเวณหลังออกแบบด้วยหลักกายศาสตร์ (ergonomy) ให้เหมาะสมกับสรีระผู้พิการโดยร่วมศึกษา กับแพทย์อโศปีติกส์จิตวิทยา ด้านพฤติกรรมของผู้พิการทางสมอง และผู้ปกครองที่ทำหน้าที่ดูแล

วัสดุที่ใช้เน้นเป็นวัสดุประเภทไม่ซับน้ำ เช่น ฟองน้ำไม่ดูดซับน้ำ (Dry fast foam) ผ้าไม่ซับน้ำ (Sunbrella) และसानเก้าอี้ด้วยลวดสายแบบโปร่ง เพื่อการระบายอากาศได้ดีและเหมาะสมสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวของประเทศไทย

ปัจจุบัน บริษัทโยธกา ทำหน้าที่ในการผลิตเพื่อแจกแก่ครอบครัวที่มีคนพิการทางสมองโดยไม่คิดค่าขาย นวัตกรรมดังกล่าวยังได้รับรางวัล

นวัตกรรมแห่งชาติในปี 2552 สาขาการออกแบบ จัดโดยสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

“ผมคิดว่าดีไซเนอร์มีความจำเป็นกับการดำรงชีวิตมากขึ้นในอนาคต จากเดิมที่ผ่านมา คนไทยยังเข้าถึงงานดีไซเนอร์น้อยเพราะราคาแพง ขณะที่ต่างประเทศมีงานดีไซเนอร์ที่จับต้องได้และแบ่งกับชีวิตประจำวันโดยไม่รู้ตัวราคาก็เข้าถึงได้ง่าย เช่น จานข้าว บ้ายสัณฐานระณี ช้อนกินข้าว แก้วน้ำ และอีกสารพัด” กล่าวโดย นิพัทธ์พร ซึ่งปัจจุบันทำงานที่บริษัท อานนท์ ไฟโรจน์ ดีซาย สตูดิโอ จำกัด ตำแหน่ง senior industrial designer เขามองว่า งานดีไซเนอร์ไม่เพียงทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวขับเคลื่อนคุณภาพของประเทศด้วย

